

P. Vrba byl by se nejráději ke kozákům rozběhl, pohovíť si s nimi. Ale nebylo možná. Lítoval, že už odjížděl, než těšil se, že přijdou zase jiní. Jak kolem zvědavě postupoval, zahlédl pojednou profesora Vydra. Stál v černém kabátě, v černých punočkách, podobně oděn jako P. Vrba s holí v pravé ruce. Levou si zastíval zrak, jak před se hleděl.

P. Vrbovi, jenž ho již delší dobu neviděl, se zdálo, že se učený pán hodně přepadl, že je nějak žlutý a že vypadá stařeji nežli je, ani ne šedesátník. Hned šel k němu a hlásil se upřímně. I na něj se profesor Vydra podíval zasláněje si na chvíli oči a zdálo se, že ho nepoznává, až pak zvolal překvapen a s patrným potěšením:

"Ale z nejmilejších krajanů, Hradečane! Prominou, sluníčko tak ostře svítí — Můj miláčku, také se přišli podívat na hrdinské Rusy —"

P. Vrba však to sluníčko zarazilo. Přistoupilť přece zcela blízko k profesorovi a on ho nemohl poznati! To už je zrakem — — Nerad to seznal. Hned byli v Rusích. P. Vrba vypravoval o věrejšku, o vítání (prof. Vydra za branou nebyl), a co tu je lidstva i z venkova, vrchností, že nechaly zámku a zahrad teč v horku a že přijely —

"Nostieové také a pan Dobrovský také, jak jsem slyšel," vpadl prof. Vydra. P. Vrba začal hned o Dobrovského knížce, o ruštině, jak je českému podobná, a zas o Rusích —

"Kdo ví, jestliže doktor Held, ráčěji se na něj pamatovat —"

"A jak pak ne, carissimus Theobaldus, také z našeho slavného, hradeckého kraje — Co je, co se s ním stalo?"

P. Vrba pověděl o příhodách jeho bratra Ignáce, že je asi v ruském zajetí —

"Ah, to se šotva doví," Vydra zatřepal hlavou, "šotva, leč že by z Božího dopuštění —"

"A tamhle je pan Kramerius!" P. Vrba sebou trhl jako mladík. "A doktor Ivan, pan Nejedlý, Šedivý a pan farář Rokos a profesor Němeček, samí dobří a učení Čechové, všichni stojí pohromadě; ti se také těší z toho slovenského vojska. Jen se podívali, doctissime, co má každý z kozáků penězů na prsou, po jednom nejméně. Ti už s Turky bojovali —"

Professor přisvědčoval, díval se na kozáky, jako by ty peníze přehlížel, než P. Vrba cítil, že o nich dobře neví, že jich nevidí. A zařínal zase hovor:

"Pan Dobrovský, ten on si s nimi pohovíť, když — jak pak ae —"

Umkl. Kozáky, důstojník se kolem mihl, až mu epauletty zlatě svítily a šavle se mu na slunci blýskla, jak jí zamával.

"Sadis!" zřekl velkým, zvucným hlasem, a mrak kozáků jako by se vzněl. Mžkem vsedli na koně a seděli jako přikuti; les pik bez korouhviček třel nahnutě nad nimi. Z daleka, mezi domy, ozvala se vojenská hudba, směrem od poříčské brány.

"Sadis! Slyšeli, doctissime?" volal P. Vrba na Vydra, v tom však do zástupu zalehlo nové velení:

"Smirno! Glaza na levo!" A v tom také vykřikl P. Vrba:

"Ten nejvyšší kozáček! Borodín!"

Přijel, s dvěma důstojníky, v plné parádě, s šerpou přes prsa, v šapce s bílým stříbrným perím. Starý kaplan ho poznal po plavých, dlouhých vousích, jež se mu po prsou nad slatým křížem a přes medaili chvěly v měkkých pramenech, jak přijížděl rychlým blusem na krásném vranci, jehož dlouhá hříva poletovala a ohon se do země povíval.

"To je on," dotazoval si P. Vrba, "ale lavli kde má!" I tu zahlédl jak po jihu i pooběd proskakovaly blesky i svíty kouvu a dráhého kamení. Kachle hnutí plukovníkova stihl a pak sebou až radostně škubl, když ho viděl, jak najel před čelo kozáků, jak se k

nim obrátil a zvolal na ně, nic přísně, nýbrž srdečně jako tatík: "Zdorovo rebjata!" "Kozumím!" volal P. Vrba, hledaje zrakem profesora Vydra; lekl se však, jak celý ten mrak kozáček odpověděl plukovníkovi jedním hlasem upřímně:

"Zdravja želajem Vaše Vysokoblagorodije!"

"Bože, bože, doctissime, všecko jim rozumět!" vykřikoval P. Vrba.

"Polk napravo!"

"Šagom marš!" lítaly povely a kozáci konali vše na ráz, jako jedním tělem. P. Vrba už i na zářného profesora v sousedství zapomněl. Oči mu zářily potěšením; sotva zamrkal, jak sledoval každé hnutí bradatých jezdců se sáhodlouhými píkami na divných konících, jak se otočili, jak defilovali před plavobradým plukovníkem atamanem a kolem Pražanů, s úžasem a již i s nadšením na ně hledícím. Chvála zněla ze zástupu různými pokřiky, až na ráz všechny utichly jako by utal, když zavznělo komando a letělo po řadách:

"Piky na ruku, rysju! Marš!" když hroty pik nad hlavami v ráz se sklónily, když kozáci podvrhli hroznou tu zbraň, jako by chtěli atak. — Ale hned, jak se ozval povel, kterého P. Vrba nezastihl, neboť po náhlém ztížení strhl se zase náhlý šum, vztyčily se piky do výše, řady se srážely a již postupovaly opravdu dál, pryč, směrem ku kamennému mostu.

A první řady začaly zpívat. Mocné hlasy kovového zvuku rozléhaly se prostranstvím a dál do ulic, mohutně i ladně a svým zvláštním rázem zajímavě.

P. Vrba jako učarován chtěl za nimi: tlačil se jako ti mladší kolem, až pak nemohl dál. Ale dotlačil se alespoň na místo, odkud volně viděl na řeku i most, na kozáky, jak po něm jeli, na spoustu pik nad nimi, na lesknoucí se jejich hroty. Stál, hleděl, oka s ním neodvrátil a naslouchal kozáckému sboru. Na tváři mu již proskočily rudé skvrny, jak se rozehřál, jak se díval i naslouchal s celou duší.

Pak ruce sepal jako s úžasem, když z kamenného mostu zahlahol zpěv celého pluku. Kozáci všichni se dali do zpěvu a ten se moneč nesl přes vodu do měst i k stranám Petřína i ku královskému hradu. Zpívající jeli kozáci, řada za řadou, a zanikli pod obloukem Malostranské mostecké věže. Řada za řadou, četa za četou se tam ztrácela, blesky hrotů tam basly, ale na mostě pořád plno kozáků. Pořád jeli jedním proudem a mužů jejich zpěv hlaholil pín síly.

P. Vrba rozradován, že slyšel vojenský mustruňk po slovensku a že mu rozuměl, nadšen tím pohledem a pomyšlením, že to jsou bojovníci jednoho národa, zvedal ruce, jako by žehnal, a v pochvalném křiku zástupě, pozdravujícím ruské vojsko na mostě, volal:

"Zpoved' vás pán Bůh, Slovani!"

P. Vrba vydržel až do konce, až kozáci odtáhli a také ostatní oddělení. Teprve pak vzpomněl na profesora Vydra. Ten však už dříve odešel v průvodu studenta Dostála, který měl u něho být a opatřen za rozmanitou drobnou poslouhu.

V Ceypka se starý kaplan toho dne nestavil. Nemohl mu promítnouti, že nepřel, jak ujednáno, s Novoměstské věži. Ani druhého dne k němu nešel, až bylo volno, bez Rusů. Čekal, že Ceypek přijde sám se omluvit. Ale ten nešel, obléhal se a trochu bál, poněvadž to dostaveníčko zmeškal svou vinou, skoro sebválně. Nohouřil tím nadšením jako pater, a v duchu sesoužil s takovou úctou s Rusy. Jako to vojsko, uváloval, jako tihle kozáci, celý zrostli jako divoši, vlasatí, vousatí, nic dráhově blesky i svíty kouvu a dráhého kamení. Kachle hnutí plukovníkova stihl a pak sebou až radostně škubl, když ho viděl, jak najel před čelo kozáků, jak se k

se P. Vrba opět se podívat a vítat. A druhého dne přišel k němu Ceypek, ostýchavě, nejistě, a hned žádal, kdyby byl velebný pán tak mnohohlasavý a vzal ho s sebou, až zas Rusové přijdou, že by se na ně rád podíval... Vlastně se mu stýskalo po starém kaplanovi a po "loupežnících" —

P. Vrba měl sice dost vážné kázání, co že on, Ceypek, takhle knížíku o cukrpečcích, a posloucheat štokrů, jak hraje ten starý marš, ale ruské marše to ne, a to že by teprva slyšel, a vojsko ruské, kozáky, granatýry, to že by viděl teprve vojsko. Ceypek nafukoval rozčilené rty, až se mu přistřížené bílé kníry zdvihaly a ježily, ale nebránil se, neodvážil se, a přisvědčil, tak že ano, že půjde, když se ho kaplan zeptal, šel-li by zítra se podívat, to že bude, že je ohlášen hlavní štáb a kozáci a také Tataři! Tedy šel toho patnáctého; ale sedmáctého musil zas a pozejtří, když si už chtěl zas oddechnout, zastavil se pro něj P. Vrba na novo. Ceypek pořádk mrkal, a dost nafukoval rty a ježil přistřížené kníry, když společně Rusy tak chválil, jak všemu tomu lidu ruskému kouká z očí pravá slovenská udatnost.

Tato slova zaslechl P. Vrba v České Expedici; líbila se mu a proto je před Ceypkem a všude, kde se dalo, opakoval.

Ale když 21. července přitřhlo poslední ruské oddělení, mušketyřů pluků Markova a Durasova, prapor Zachmanovských granatníků, Šepselovští dragoni, oddělení Kalmuků a naposled Donští kozáci, Ceypek už nebyl na nohy. — Rusové ho zmohl na dobro. Za to P. Vrba se s nimi upřímně loučil, přál jim a žehnal, aby slavně poráželi ty zpuštěné Jakobiny.

Po všechem ten čas se marně ohlížel po doktoru Heldovi. Když se po něm v České Expedici sháněl, doslechl se, že doktor teč nikam skoro ani nemůže, co má práce v nemocnici a také že pomáhá Rusům, kteří se tu rozmohlili.

Když se pak poněkud utišilo, když poslední kozák vyjel říšskou branou, měl P. Vrba zase hodně pokdy. Nejprve, aby sobě ulevil, napsal Věkoví do Dobrušky dlouhé psaní, tuze dlouhé, poněvadž bylo skoro jen o Rusech. Pak zamířil k svému lékaři z ústavenství i ze zvědavosti, ta ho páčila. Byl by rád zvěděl, co a jak je s bratrem Heldovým, v Rusku zajatým, vypátral-li doktor něco čili nic —

Slyšel, jak se doktor Held přičinil, jak si zjednal prostřednictvím ruských lékařů i přístup k vyšším několika důstojníkům. Ale žádný nic nevěděl. A tihle do boje; měli jiné starosti. Než dva mu dali své adresy, aby jim straně záležitosti psal; vrátili se, že mu pomohou hledat ztraceného bratra.

"Hodní lidé, to je tuze pěkné," pochvaloval Pater Vrba.

"Ale proto přece málo naděje; skoro žádná." Doktor povzděchl; pak rychle přistoupil ke stolu, vzal list odtud.

"Mám jim vyříditi pěkné pozdravení, velebný pane."

"Tak, tak, a od koho medle."

"Věk psal."

"Tu máš! A já jemu. Co píše —"

"Starý regensehorí Havránek umřel, znal ho?"

"Znal, tak od vidění; pán Bůh mu odpust. A co Rusové, měli je tam?"

"To se ví, však Věk skoro o jiném nepíše. Je po nich jako posedlý —" Doktor se usmál a podíval se významně na starého kaplana.

"Proč by nebyl? Je to slovenský lid, a slyšeli to komando! To byla radost, co! Však ano to v Expedici chválili. To je něco jiného nežli německy! To se taky vojákové jináč poslouchá — Bože, náš — A jak pak, Heldiku, to psalpíše by mně neukázali, když je tak o těch Rusech!"

"Ale ano, velebný pane —" Doktor se usmál té nadšené dychtivosti — "tu je, jen čtou."

Bavilo ho pozorovat starého kněze, jak čte, a jakou zrovna lečností, jak se usmívá a hlavou povahuje a jak zas lituje a povzdechuje: "Ach, chudáci! Ach, chudáci!" To šel místo, kde Věk uznamoval, že několik Rusů, dva kozáci mezi nimi, umřeli v Josefovském špitále vojenském, jak se bezpečně dušlech.

XX.
P. M. Vrba setká se s Jakobiny.
Jako velké vidění prošla ruská armáda Prahou. Úžasný zjev mohutného vojska z dalekých končin, o nichž nevědomost dosud tolik dřívějšího a odporného prostrach bánila, zmizel. Ale sympatie k němu neskončily za říšskou branou, kterou voje slovenského spojence vykročily z Prahy. Zůstaly. Mocný dojem nevyvanul prehavě a dlouho zachvíval celou Prahou.

Ruské vojsko odtáhlo, Pražané však je ustavičně a dychtivě sledovali, jak postupuje, vzpomínali na ně, nejvíce na kozáky a jejich atamana Borodína dlouhé, plavé brady, jenž už svým zjevem všechny okouzil.

Zrovna žhavý po Rusech byl P. Vrba; ale proto také se v něm už ozývalo jeho vlastenecké svědomí. Vytýkal sám sobě, že k vůli Rusům zůstává v Praze, aby spíš o nich zvěděl, že nejde ven a že by mohl a měl, když je tak zdrav, jako již na časy nebyl. Sám si to vyčítal, ale sám se také zas omlouval, co by teč ve žních chodil, že by bez toho mnoho nepořídil, že může až po nich — Ale na konec žní nějak dlouho čekal. Už bylo půl srpna, když se rozhodl a opatřil si v České Expedici všechem náklad do kapsnatého pláště i do červeného deštníku, s plechovou, žlutě lesklou rukojetí.

Když však zaslechl, že 18. t. m. bude slavně Te Deum, odložil výpravu, že pro den, pro dva nebude zmeškáno. Toho 18. vydal se na královský hrad, k sv. Vítu, kdež sešlo se tolik pánů, nejvyšší purkrabí hrabě Stampach, městský hejtman, hrabě Vratislav, vysoké kněžstvo, vrchnosti, guberniální radové a jiní vysokí nebo učení páni na poděkování za všechna dosavadní vítězství, zvláště za dobytí pevnosti Mantovy.

P. Vrba se vroněně modlil a vzpomínal, jak tenkrát, před třemi lety, když bylo tak zle až úzko, šel sem s procesím, v dešti a větru, jak tenkrát úpěnlivě volali, jak zpíval na kamenném mostě z celé duše, "Hospodine pomiluj nás!" Tenkrát tak smutno, a teč — Pod klenbou svatovítskou hlaholilo jásevé "Te Deum", venku na place rachotily vystřely pušek, a z hradu hřměly rány děl na oslavu všech vítězství.

Jako osvícen, veselé vydal se hned po Te Deum na cestu. Ceypek, s nímž se hned večera rozehnal, chtěl ho sice na kus vyprovodit, ale pater toho nepřijal. Šel sám. Ale nežli vykročil z brány, doslechl se (potkal doktora Ivana, také návštěvníka České Expedice), že přední zástup Rusů, hlavně ti Uralské kozáci a tím "feld-atamanem" co skrze Prahu táhli, dorazili před týdnem skrze Švábsko do Sathausen, a sotva že tam vstoupili na válečné divadlo, že hned druhého dne dostali se s Francouzi do tuhého boje, že také areikně Karel měl ve Švýcařích zase několik šarvátek, ale co a jak, o tom že zevrubněch novin není, jen to —

"Ale neprohráli jsme," vpadl P. Vrba dychtivě. Byla to otázka, ale zrovna také jistota, že ne —

Když doktor Ivan přisvědčil, to že se ví, o tom že není ani řeči, rozloučil se P. Vrba s úsměvem a chutě vykročil. Tak ušel z Prahy a zmeškal francouzské vojsko ze samých emigrantů, jež ve-li princ Condé přes Prahu do Švýcar, bojovat proti vlastním krajanům.

P. Vrba chodil, jako chodíval; tentokrát se obrátil v tu stranu k Příbrami. Pohoda mu svědčila. — Nastaly konečně teplé dny; v slatě záři vyjasnily se žluté buchary, lučka, lesy, na jáších buček a javorech bylo již čitit dech první jesně.

P. Vrba prodával i dával knížky po všech, městských, v samotách blájelech se mezi žlutnoucími stromy, po řadách se zahrádkami posadního kvítí, pod ovocnými stromy, na nichž už zlaté provsvítaly zralé hrůšky i zarlívala se jablka, po mlýnech u řek, kde na staré mlýnské kamenný před nimi tělo rozdalo první žluté listy a kde v starých oblích u řeky zapadala hajna zelenavých říř.

Tak chodil, nabízel, prodával, rozdával; místem ho urentě, místem i hrubě odhrli, ale on přičal trpělivě vše a snázel jako apoštol. Než tentokrát neměl všecko uvat při svých knížkách a žukých vo-

DEVĚT Z DESETI
obyčejných chorob dnešní doby mají svůj původ v nečisté krvi, jež životní stroje oslabuje. Léč, jež čisti krev vyléčí choroby.
DRA. PETRA
HOBOKO
nemá sobě rovna k čistění životní tekutiny a budování soustavy těla. Je v slálem užívání po více než sto roků — dosti dlouho, aby vždy zase svou hodnotu dokázalo. Neobsahuje ničeho, než co prospívá. Nepejte se lékárníka po něm, neboť je dodáván jenom od svlátních jednatelů. O další podrobnosti pište na
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.,
19-25 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

vinách, jež vychvaloval a doporučoval. Přes tu chvíli vkročil v duchu na bojiště do Švýcar, do Itálie, za Rusy, za Suvorovem, jaké zas asi vítězství vybojoval. Na těch potulkách nevěděl skoro žádných novin; až náhodou na Břežinské faře se mu pan farář při obědě zmínil, že cisářští a Suvorov zase vyhráli, 15. srpna jmenovitě ve Vlaších, u Novi, že to má z novin, na zámku že mu to numero půjčili.

A bylo po obědi. Kuchařka přinesla právě pečení a chystala nad to moučené jídlo. Ale P. Vrba ani pečení ani tu druhou krmí, nýbrž prosil jen o to číslo novin. Dostal je a farář jedl pak sám. — Díval se a usmíval, jak se host zakoušel do těch německých novin, jak čte a vykřikuje a jemu, jenž si to již přečetl s radostným úžasem hlásil, co se u Novi stalo, jaké zas veliké vítězství, že tam zahynul vrchní general francouzský, Joubert, že umřel od ran hned na počátku bitvy —

A zase tihle četl, ale rychle, oči po řádkách jen lítaly, a už sebou zase škubl.
(Pokračování.)

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu u
WOODMEN of the WORLD
(Dřevář Světa)
české tábory v Omaze a South Omaze.

Herb. Rogerse
Moderně zařízený Buffet
313 So. 15. St. (vzadu) v budově spolku "Elk".
Tento hostinec je moderní v každém ohledu. Zásoby likérů všeho druhu nejlepší jakosti má vždy na skladě, jakož nejlepší piva.
Krajaný obslouží vždy usmívající se Pepik Aitman. Neopomente se zastavit u něho. Je Čech od kosti a rád sobě s vámi pohovíť.
27. 6m

Storž Triumph BEER
A TRIUMPH IN QUALITY

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JEST
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na epu. PLZEŇSKÉ z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch a světově známé Faust získalo rozsluhou reputaci.
Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže.

Novíme jak důrazněji vysvětliti
krajanům, kteří jedou do Kalifornie,
že musí vzít ze Sacramento východní trať dráhy přes Marysville, jestli se chtějí dostat do Chicla.
V Chiclo jest stále člen naší firmy a ukáže jim tá nejlepší pozemky, jaké jsou v světoznámém údolí feky Sacramento pro českou osadu nabízeny.
Od 25. září do 10. října jest levné jízdné.
Pište nám, co asi byste si přáli a my vám pomůžeme najiti nejlepší "bargain", jaký možno zde dostat. Sdělte nám kdy přijedete a budeme Vás očekávati. Adressujte
W. J. BULÍN & COMPANY, Nebo: **W. J. BULÍN & COMPANY,**
Box 1008 Chico, Cal., 5tf **Hamilton City, Cal.**

OBJEDNEJTE SI
MAGNET PIVO
V LÁHVÍCH
Pravý český ložák - ze žateckého chmele a nejlepšího sladu vařený
V žádné domácnosti by
MAGNET
neměl scházet
Nechejte na poslední chvíli. Pište hned:
ATLAS BREWING COMP.
BOTTLING DEP. J. F. Roeder, Mětel
2120-40 Laflin ul. Chicago Ill